

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.074/2021/7. szám

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Szabó Attila ügyvéd (cím1) által képviselt Felperes (cím2) felperesnek a dr. Rácz Zoltán ügyvéd (cím3) által képviselt Alperes (cím4) alperessel szemben sérelemdíj megfizetése és egyéb iránt indított perében az Egri Törvényszék 33.M.70.028/2020/64. számú ítélete ellen az alperes részéről 69. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja azzal, hogy mellőzi az alperes kötelezését 180.000 (száznolcvanezer) forint kereseti illeték megfizetésére, míg az alperes által az állam javára megfizetendő állam által előlegezett költség összegét 236.543 (kétszázharminchatezer-ötszáznegyvenhárom) forintban állapítja meg.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a felperesnek 3.000.000 forint sérelemdíjat; ezt meghaladóan elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül az alperesnek 381.000 forint perköltséget. Emellett kötelezte az alperest 180.000 forint meg nem fizetett eljárási illeték és 236.483 forint állam által előlegezett költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítéletben megállapított és a fellebbezési eljárás szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes mezőgazdasági áruforgalmazó technikai végzettséggel rendelkezik, elvált, egyedül él, két felnőtt gyermeke van. Nála MR vizsgálattal is kimutatott porckorongsér alakult ki, amelynek eltávolítása a 2015. október 17-i és 2016. október 24-i operációk során történt.

[3] A felperes 2017. március 1-től állt határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel konyhai kisegítő munkakörben, részére tanú2 elméleti munkavédelmi oktatást tartott, tanúl pedig a munkaterületet és a baleseti veszélyforrásokat ismertette. Az alperes nem biztosított a felperes részére munkavédelmi cipőt, aki ezért az otthonról hozott saját cipőjében kezdte meg a munkavégzést anélkül, hogy annak megfelelőségét a munkáltató arra köteles alkalmazottja kellően ellenőrizte volna. A felperes 2017. március 3-án 12 óra 45 perckor, munkavégzés közben – a „fekete edény mosogatóba haladva” – megcsúszott és hanyatt esett, a gerincét megütötte. A röntgen vizsgálat az „L-IV csigolyatörést” mutatta ki, a felperes a baleset miatt 2017. március 4-től 2018. július 14-ig volt keresőképtelen.

[4] A felperesnél 2017. május 10-én végeztek ágyéki gerinc-stabilizáló műtétet az Országos Klinikai Idegtudományi Intézetben (OKITI), majd rendszeres kontrollvizsgálatokra járt, panaszai miatt konzervatív terápiában részesült, emellett több alkalommal kapott komplex rehabilitációs kezelést.

[5] A felperes a 16%-os mértékű baleseti egészségkárosodása miatt 2018. július 15-től I. fokozat szerinti baleseti járadékban, a 60%-os egészségi állapota miatt pedig 2018. július 16-tól a B2 kategóriának megfelelő összegű rokkantsági ellátásban részesült.

[6] A felperes 2019. április 15. és 24. napja között ismét az OKITI-ben feküdt, ott április 16-án csigolyáit fixálták, majd 2019. október-novemberben újabb komplex rehabilitációs kezelést kapott (helység1 neve)n.

[7] Az elsőfokú bíróság az ítélet – fellebbezési eljárás szempontjából jelentőséggel bíró – jogi indokolásában rámutatott, hogy az alperest teljes kártérítési felelősség terheli a perbeli balesetért. Megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez való személyiségi jogát, hiszen a perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény egyértelműen rögzítette: a felperes a perbeli baleset során az ágyéki IV. csigolya testének és jobb oldali ívének törését szenvedte el, azzal okozati összefüggésben pedig egyrészt

16%-os baleseti eredetű rész-egészségkárosodása keletkezett, másrészt 2017. május 10-én műtetre, emellett 2017 április és augusztus között gerinc-gyógytorna kezelésre szorult. A csigolyatörés műtéti stabilizálása után csigolyatörése gyógyult, azonban a törés miatt az

ágyéki gerinc kopásos elfajulása megbetegedése egyértelműen romlott, utóbbi okozta panaszai, tünetei nem, vagy csak átmenetileg szűntek meg. Ezért a későbbiekben az ágyéki gerincszakasz további műtéti stabilizálása, a rögzítés kiterjesztése vált szükségessé. A felperes részben a csigolyatörés, részben a kopásos elfajulás miatt a közepesnél nagyobb erő kifejtést igénylő munkatevékenységekben akadályozott, emelni, valamint 3-5 kilogrammnál nagyobb terhet tartósan vinni nem képes. Ez a két megbetegedés határozza meg a felperes jelenlegi tüneteit és panaszait is, az egészségi állapotromlást legfeljebb 50%-ban okozza a perbeli baleset. Az elsőfokú bíróság a megítélt sérelemdíj mértékével kapcsolatban utalt arra, hogy a felperes fizikai munkára képtelen, családja segítségére szorul, az élete „beszűkül”, a perbeli baleset miatt műtéten és egyéb kezeléseken esett át mindaddig, „míg a csigolyatörés gyógyultnak volt tekinthető”. Mindezen körülmények alapján a 3.000.000 forint képes kompenzálni a felperest ért személyiségi jogsértést, a kereset szerinti 8.000.000 forint sérelemdíj viszont nyilvánvalóan túlzott volt.

[8] Az alperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását és a sérelemdíj összegének 700.000 forintra leszállítását, valamint a felperes fellebbezési eljárási költségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság – a Debreceni Ítéltábla egy másik ügyben hozott, de irányadónak tekinthető Mf.I.50.032/2020/7. számú ítéletében írtak ellenére – nem mérlegelte teljeskörűen a sérelemdíj mértéke tekintetében releváns összes körülményt. A törvényszék figyelmen kívül hagyta ugyanis, hogy a felperes csupán két és fél napot dolgozott, azaz a balesetet nem előzte meg egy hosszú időszakot felölelő munkavégzés, míg munkahelyi balesettel kapcsolatban nem volt ellene folyamatban bírósági eljárás, tehát nincs szó ismétlődő jogsértésről. A megfelelő lábbeli hiánya pedig – ahogy azt tanú2 tanú is elmondta – a közbeszerzési kötelezettségre vezethető vissza, hiszen emiatt fordulhat elő, hogy nem tudja azonnal biztosítani a munkavédelmi felszerelést. Mindez viszont „olyan objektív tény, amit a felróhatóság körében az elsőfokú bíróságnak értékelnie kellett volna”.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes fellebbezési eljárási költségben marasztalását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helyes jogi következtetésre jutott és megfelelően alkalmazta a sérelemdíjjal kapcsolatos szabályokat, kellően és helytállóan értékelve az azt megalapozó körülményeket is. Utalt arra, hogy egyrészt a munkavégzés két és fél napos tartama nem róható fel neki, másrészt a közbeszerzés szabályaira való alperesi hivatkozás alaptalan: amíg ugyanis nincs megfelelő munkavédelmi felszerelés, addig meg kell tiltani a munkavégzést.

[10] A fellebbezés az alábbi indokok szerint megalapozatlan.

[11] Az ítéltábla erre irányuló fellebbezés és az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény [a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 379-380. §] hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperest sérelemdíj címén 700.000 forint erejéig marasztaló, továbbá a felperesnek az általános kártérítés és a 3.000.000 forintot meghaladó sérelemdíj megfizetésére irányuló keresetét elutasító rendelkezéseit a Pp. 370. § (1) bekezdésére figyelemmel. Ugyanakkor a Pp. 383. § (6) bekezdése szerint eljárva egyrészt hivatalból mellőzte az alperes eljárási illeték megfizetésére kötelezését figyelemmel

arra, hogy az alperest, mint költségvetési szervet – a fellebbezés mellékleteként csatolt nyilatkozat

alapján – teljes személyes illetékmentesség illeti meg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése értelmében, másrészt pontosította a pervesztesség/pernyertesség arányára figyelemmel az alperes által az állam javára [Pp. 101. § (1) bekezdés] fizetendő állam által előlegezett költség összegét [709.628x(3.000.000/9.000.000)].

[12] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett kereseti kérelem elbírálása szempontjából lényeges bizonyítékokat okszerűen értékelve alapvetően helyes, bár részben az ítélet jogi indokolásában ismertetett tényállást állapított meg és az általa túlnyomórészt pontosan hivatkozott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával állapította meg, hogy a felperes sérelemdíj megfizetésére irányuló keresete részben volt alapos. Az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek az e következtetést alátámasztó indokaival egyetért, ezért azokra csupán visszautal a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján azzal a pontosítással, hogy a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény elfogadása folytán az elsőfokú ítélet [29] bekezdésében hivatkozott MK 29., valamint az [53] bekezdésben említett MK 31. számú állásfoglalások a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) alapján elbírált ügyekre már nem tekinthetők alkalmazhatónak.

[13] Az elsőfokú bíróság nem hivatkozott rá, ugyanakkor a munkaügyi perekben érvényesített sérelemdíj iránt igények esetében megkerülhetetlen és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alkalmazhatóságát megalapozó jogszabályi rendelkezés az Mt. 9. § (1) bekezdése, amelynek értelmében a munkavállaló és a munkáltató személyiségi jogainak védelmére, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. 2:52-54. §-át kell alkalmazni azzal, hogy a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése, valamint 2:53. §-a alkalmazásakor e törvény kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai az irányadók.

[14] Az alperes fellebbezésében kizárólag a sérelemdíj összegének megállapítása során a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján figyelembe veendő és az elsőfokú ítélet [70] bekezdésében írt szempontok helytelen mérlegelése miatt támadta a törvényszék döntését.

[15] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg.

[16] A jogsértés súlyával kapcsolatos jogirodalmi álláspont szerint a jogsértés súlya annak megítélését jelenti, hogy a jogsértő mennyire távolodott el a társadalom által elvárt,

elfogadott, de legalábbis tolerált magatartásformától (Fuglinszky Ádám: Kártérítési jog. HVG-ORAClap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2015. 834. o.).

[17] A perbeli esetben az alperestől elvárt magatartás – amit az Mt. 166. § (2) bekezdése a kártérítési felelősség alóli mentesülés érdekében meg is fogalmaz – az lett volna, hogy a felperest megfelelő védőcipővel ellátja, vagy ha az nem áll rendelkezésére és engedélyezi a saját cipő használatát, azt körültekintő gondossággal megvizsgálja, ellenőrizze, hogy alkalmas-e arra, hogy a munkavállaló amiatt ne szenvedjen balesetet, illetve végső soron ne engedélyezze a munkába állását, amíg megfelelő védőcipőt nem tud biztosítani. Mindezt az alperes elmulasztotta, így a jogsértése súlyosnak minősül.

[18] Az „ismétlődő jelleg” kapcsán a fellebbezésben írtakkal – mely szerint hasonló jellegű jogsértés nem történt az alperesnél – ellentétes adat nem merült fel, az tényként elfogadható azzal, hogy önmagában a munkabalesetekkel kapcsolatos eljárások hiánya nem szükségképpen jelenti a munkabalesetek hiányát és a maradéktalanul szabályos foglalkoztatást, hanem „csupán” azt: az alperes ellen nem indult ilyen tárgyú eljárás.

[19] A felróhatóság mértéke tekintetében a Ptk. 1:4. § (1) bekezdésében írtakból kell kiindulni, mely szerint ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. E követelményt fogalmazza meg a munkaszerződés teljesítése, így a munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása kapcsán [Mt. 51. § (1) és (4) bekezdés] az Mt. 6. § (1) bekezdése is.

[20] Hangsúlyozandó, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése nem a vétkekesség mértéke (szándékosság, súlyos vagy enyhe gondatlanság), hanem a felróhatóság mértéke kifejezést használja. A bíróságnak a felróhatóság mértékének a vizsgálatánál nem a szándékosság-gondatlanság koordináta-rendszerében kell gondolkodnia, s nem a helyesnek tűnő jelző (például „alacsony”, „magas”, „rendkívül magas” stb.) megtalálására, hanem annak tartalommal való megtöltésére kell elsősorban koncentrálnia, azaz „az illető konkrét helyzetben általában elvárható magatartás alapján a különös síkját” (Eörsi Gyula: Kötelmi jog. Általános Rész. Nemzeti Tankönyvkiadó, 25. kiadás változatlan utánnyomása. Budapest, 2010. 279. o.) kell vizsgálat tárgyává tennie (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.407/2021/4.).

[21] A felróhatóság mértékének a megítélése nem egyszerűsíthető le a helyes vagy helyesnek vélt jelző/jelzős szerkezet megválasztására, de a káreseményben való közrehatás %-os mértékű kifejezésére sem, az a fogalom konkrét tényállásra vetített tartalommal való megtöltését igényli. A felróhatóság mértékével kapcsolatban az ítéltábla a mérték főnév egyik jelentését hívja fel, amely szerint a mérték „eszmei, erkölcsi megítélés alapja. Szigorú mértékkel mér. / Átlagos követelmény. Megüti a mértéket.” [Juhász József és tsai (szerk.): Magyar értelmező kéziszótár L-Zs. Változatlan utánnyomás. Akadémiai Kiadó, Budapest,

2001. 950. o.] azzal, hogy a mérték nemcsak eszmei, erkölcsi, hanem jogi megítélés alapja is lehet (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.316/2020/4.).

[22] Így az értékelés egyik szempontja lehet, hogy a munkáltató mulasztásának mivel járó, milyen súlyú következményei voltak, márpedig a felperes az orvosszakértő által is megállapított, a korábbi betegségéhez társuló egészségkárosodást szenvedett, fizikai munkavégzésre gyakorlatilag képtelenné vált, családtagjai segítségére, ellátására szorul, élete „beszűkült”.

[23] Az ítéltábla a jogsértésnek a felperesre és a környezetére gyakorolt hatásával kapcsolatban kiemeli, hogy e körben továbbra is irányadó és alkalmazandó az ítélkezési gyakorlat által a nem vagyoni kártérítés kapcsán kidolgozott szempontrendszer, amely szerint a személyiséget ért nem vagyoni sérelem kifejeződhet: mozgáskorlátozottságban, egészségromlásban, a test szerveinek működési zavaraiiban (testi változások); személyiségzavarban, pszichikai fájdalomban, kisebbségi vagy megalázottsági érzés kialakulásában, lelki válságban stb. (lelki változások); a személyiséget körülvevő társadalmi-természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában (környezeti hatások) [Petrik Ferenc: Sérelemdíj. In: Petrik Ferenc (szerk.): Polgári Jog - Kommentár a gyakorlat számára (a 2013. évi V. tv., az új Ptk. kommentárja). I. kötet. Második könyv, harmadik rész. Budapest, 2013. 101. o., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.256/2019/4., Pf.I.20.301/2019/4.].

[24] A nem vagyoni sérelmek egy részének a jogsértésre visszavezethető bekövetkezését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényen (rég Ptk.) alapuló bírói gyakorlat az 1952-es Pp. 163. §-a (3) bekezdésének első mondatában foglaltakat alkalmazva köztudomású tényként bizonyítottan fogadta el (BDT2012.2766., BDT2012.2610. és BDT2007.1599. Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.555/2013/4., Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.655/2017/4.), a jogalkotó pedig ezt a bírói gyakorlat által kidolgozott ún. köztudomás-doktrínát tulajdonképpen jogszabályi szintre emelte akkor, amikor a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésében kimondta, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

[25] A fentiek mellett és azok fényében súlytalan fellebbezési hivatkozás volt a perbeli munkaviszony baleset előtti igen rövid tartama és a közbeszerzési eljárás lefolytatásának szükségessége is. Egyrészt ugyanis a két és fél napig szabálytalan, a munkabiztonsági feltételeknek egyáltalán meg nem felelő lábbeliben való munkavégzésre kötelezés nem vitás tény volt, mely állapotot nem is az alperes azt elhárító magatartása, hanem éppen a perbeli baleset szakított meg, másrészt pedig a közbeszerzésre vonatkozó szabályok figyelembevételének kötelezettsége nyilvánvalóan nem mentesíti a munkáltatót az Mt. 51. § (1) és (4) bekezdésében, valamint a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 2. § (2) bekezdésében írt és feltétlenül alkalmazandó szabályok betartása alól még akkor sem, ha a felperest „gyorsan” kellett munkába állítani.

[26] A sérelemdíj iránti igény esetén a jogellenesség alapja tehát a személyhez fűződő jog megsértése. A sérelemdíj a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetése (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.387/2015/3.).

[27] A sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jognak védelmet nyújtson, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. A sérelemdíjjal elérni kívánt vagyoni elégtétel tágabb kategória, mint a kompenzáció, mert az a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt elszenvedett hiányérzeten, veszteségérzésen túl magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is (PJD2016.2.). Emellett a sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelemmel kell lenni a jogsértés tárgyi súlyára és ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, mert a sérelemdíjban a társadalom rosszállása is kifejezésre kell, hogy jusson, de megfelelő visszatartó erővel is kell bírnia (Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.779/2016/3/II.).

[28] A sérelemdíj megfizetése iránti perekben változatlanul alkalmazandó a nem vagyoni kártérítés ítélkezési gyakorlatában többségivé vált megközelítés, amely szerint azt kell megítélni, hogy a bekövetkezett eredmény adekvát, jogilag releváns oksági kapcsolatban áll-e az alperesnek betudható jogellenes magatartással. Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint az ok akkor tekinthető relevánsnak, ha az események rendszerinti lefolyása mellett – az általános tapasztalat szerint – alkalmas az eredmény létrehozására (Kúria Pfv.I.22.201/2017/7. szám, BDT 2013.2841., BDT 2016.3510.; Kúria Pfv.III.20.018/2015/6., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.030/2012/8., Győri Ítéltábla Pf.II.20.178/2017/4., Szegedi Ítéltábla Pf.I.21.328/2016/3.).

[29] A sérelemdíj összege kapcsán egészségsérelem esetén a káreseménykori értékviszonyok, az egészségsérelem előtti egészségi állapot, a munkaképesség, a károsult életkora, a hátrányok végleges, vagy átmeneti jellege, a jövőben lehetséges pozitív, vagy negatív változások, a családi körülményekben történő változások, beszűkült életlehetőségek, a károsult önellátási képessége értékelendők (Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.268/2020/8.).

[30] Az ítélkezési gyakorlat egységesítésének biztosítása érdekében ugyanakkor elvárható, hogy közel azonos időszakban bekövetkezett hasonló káresemény által okozott hátrányok után megítélt nem vagyoni kártérítések (sérelemdíjak) összege egymástól kirívóan ne térjen el, azonban a hátrányoknak az egyénre gyakorolt hatása, életének további alakulása függ a személyiségétől, az adott ügy egyedi körülményeitől (Kúria Mfv.I.10.207/2019/5.). A sérelemdíj összegének meghatározásánál tehát figyelemmel kell lenni a bírói gyakorlatra, a más, összehasonlításra alkalmas ügyekben hozott döntésekre is. Ezeket azonban nem lehet automatikusan alapul venni, mert az egyéni körülmények és az egészségkárosodásból származó hátrányok különbsége az, ami alapot adhat az eltérő mértékű kompenzáció megállapítására. Minden eset más és más, nagyon hasonló tényállások mellett is lehetnek olyan különbségek az ügyek között, amelyek eltérő döntés meghozatalát indokolják. Az egyedi ügyekben hozott döntés azonban nem köti a bíróságot (Kúria Pfv.III.21.018/2020/5., Pfv.III.20.279/2018/4.).

[31] A Debreceni Ítéltábla a Pf.I.20.540/2014/11. számú ítéletében annak a felperesnek, aki egy 2011 januári balesetben az ágyéki I. és II. csigolya testének ún. összenyomatósos jellegű, gerincvelő sérüléssel nem járó, igen fájdalmas törését, a homloktájék lágyrész-zúzódását, valamint mindkét kézhat hámsérüléseit szenvedte el úgy, hogy sérülései nem okoztak életveszélyes állapotot; a csigolyatörések következtében enyhe mértékű általános munkaképesség-csökkenést okozó maradandó testi fogyatékoság alakult ki, ami 16-25 %-os általános munkaképesség-csökkenésnek feleltethető meg; az ágyéki csigolyák törésének következtében a gerinc, mint funkcionális egység stabilitása megbomlott, funkciói kissé beszűkültek, terhelhetősége csökkent, állapotában pedig további javulás nem várható, a károsodáskori értékviszonyok alapján 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést állapított meg.

[32] A Kúria a Pfv.III.20.615/2014/4. számú ítéletében egy 2005-ben történt közlekedési baleset ágyéki csigolyatörés mellett nyaki csigolyatörést is elszenvedett károsultjának, akinél a baleset miatt bal oldali túlsúlyú, alsó végtagi bénulás és érzészavar alakult ki, több műtét elvégzése után kezdetben járóképtelen volt, ezért előbb kerekesszéket, majd mankóval közlekedett, s maradandó egészségkárosodása folytán fizikai erő kifejtést igénylő munkavégzésre alkalmatlanná vált, 7 000 000 Ft, a Fővárosi Ítéltábla Pf.6.21.273/2013/5. számú ítéletében egy 2007-es közlekedési baleset akkor 38 éves károsultjának, aki a balesetben elveszítette az édesanyját, míg ő maga borda- és csigolyatörést, illetve mellkas-zúzódást szenvedett el, amely miatt nála 35 %-os mértékű egészségkárosodás alakult ki, ami az élete minden területén (munkavégzés, háztartás, sport, szabadidő) korlátozó tényezőként jelentkezik, 5 000 000 Ft, a Fővárosi Ítéltábla Pf.6.21.188/2012/6. számú ítéletében egy 2005-ös közlekedési baleset bal oldali kulcsfonttörést, a bal láb I. ujj törését, valamint az ágyéki I. és IV. csigolyák törését elszenvedő károsultjának, akinek a ball vállízületének, illetőleg gerince ágyéki szakaszának a mozgása korlátozottá vált, s munkaképessége 40 %-os mértékben csökkent, illetőleg életvitele enyhe-közepes fokban elnehezült, 4 500 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítést és annak a késedelmi kamatait ítélte meg.

[33] A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.21.134/2019/6. számú határozatával a károkozás kártérítési értékviszonyok mellett 8.000.000 forint sérelemdíjat tartott az elszenvedett sérelmekkel arányban állónak azon felperes részére, aki egy 2014 augusztusában elszenvedett balesetben az ágyéki I. csigolyatest súlyos, összenyomatósos, többszörösen darabos törését szenvedte el, melyet műtéti úton állítottak helyre; a XI. háti és III. ágyéki csigolya közti szakaszon gerincét elmozdították, ebből fakadóan mozgása nagy mértékben korlátozott, terhelhetősége csökkent; a gerincműtét után szövődésmenyesen gyógyult, a gyógytartam 14 hónap volt; állapota folytán alkalmatlan minden nehéz fizikai tevékenység végzésére, össz-szervezeti egészségkárosodása pedig 20 % mértékű.

[34] Szintén a Fővárosi Ítéltábla a Pf.20.761/2016/5. számú határozatával a károkozás kártérítési értékviszonyok és 20%-os közrehatás mellett 3.500.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott az elszenvedett sérelmekkel arányban állónak azon felperes részére, akinél

egy 2007 októberében bekövetkezett baleset miatt a III. ágyéki csigolya törése következtében az ágyéki gerinc terhelhetőségének enyhe fokú csökkenése, és terhelésre jelentkező fájdalma maradt vissza; a jobb oldali ugrócsont részleges elhalása és meszesedése következtében a boka- és alsó ugróizület közepes fokú mozgás beszűkülése alakult ki; mindezek miatt baleseti egészségkárosodása összességében 20% mértékű; maradványállapota pedig a mindennapi élettevékenységében, munkavégzésében enyhe fokban befolyásolja.

[35] Az előzőekben kifejtetteket szem előtt tartva összességében tehát az ítéltábla egyetért a törvényszék döntésével, a fenti szempontok, valamint az elsőfokú ítéletben írtak alapján a megállapított 3.000.000 forint sérelemdíj mérséklésére nem volt megfelelő indok.

[36] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, mint érdemben helyest – a szükséges pontosításokkal – helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján.

[37] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperesnek a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3. § (5) bekezdése szerint számított és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel (a fellebbezési ellenkérelem előterjesztése) arányosan a R. 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelt ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költsége megfizetésére.

[38] A 2.300.000 forint fellebbezési pertárgyérték és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint számított, a feleket megillető tárgyi költségfeljegyzési jogra figyelemmel meg nem fizetett 184.000 forint fellebbezési illeték az állam terhén marad az alperest a már említettek szerint megillető teljes személyes illetékmentesség [Itv. 5. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés] miatt a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében.

Debrecen, 2022. március 11.

Dr. Veszprémy Zoltán s. k. a tanács elnöke, Dr. Kormos János s. k. előadó bíró,
Dr. Tass Edina s. k. bíró